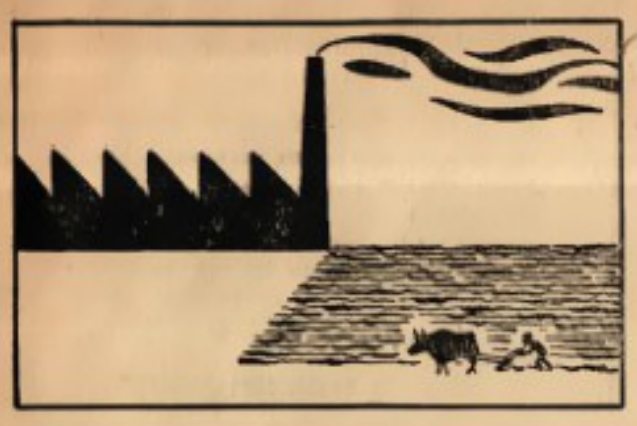

EKMEK

İdarehane: Kalamış, Fuatpaşa, Ethem Efendi Cad. No. 9/13 Kadıköy - Sahibi: Erdoğan Şahin - Sorumlu Md.: İsmail Öztürk - Baskı: Doğruluk Matbaası

Biz hayatını, bağımsızlığını korumak için çalışan emekçileriz. Zavallı bir halkız ... Halkçılık toplum düzenini emeğine, hakkına dayandırmak isteyen bir sosyal doktrindir. Efendiler! Biz bu hakkımızı korumak, bağımsızlığımızı güven altında bulun, durabilmek için toptan milletçe bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı milletçe savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

1 Arahk 1921 ATATÜRK

YURT VE DÜNYA HABERLERİ

Dünya İşçi Bayramı Kutlandı

Amerikalılar çok genelev istiyor

(Nevyork A.A.) — Amerikalılar, Türkiye gibi az gelişmiş ülkelerin bugünkü yolla kalkınabilmelerinin en az 200 yılda mümkün olabileceğini belirtmişlerdir.

Böyle ülkelerin kalkınmasını sağlamak için, nüfus artışını önlemek maksadıyla, çok sayıda genel ev açılmasını kararlaştırmışlar ve bunu Birleşmiş Milletlerden istemişlerdir.

Yaşasın Emekçilerin Sosyalist Türkiyesi

Memleketimizde kutlanmayan 1 Mayıs İşçi Bayramını bu sene Almanya'da çalışan işçi kardeşlerimiz kutlamışlardır. Ellerinde flâma ve büyük boy Türk bayrakları ile yürüyüşe geçen emekçi kardeşlerimiz (*Yaşasın emekçilerin Türkiyesi. Kahrolsun emperyalizm ve onun yerli uşakları. Sömürüye paydos. Yaşasın bağımsız, Sosyalist Türkiye. Geliyoruz, geleceğiz, yakındır.*) diyerek marşlar söylemişlerdir.

Genelev isteyen Amerikalılar...

Amele kısmı inşaata gitmeyince karnı doymaz

(Baştarafı 1. sayfada)

— *İnşaatı yanlız mı yaparsınız?*

— Hayır en az yüz adam çalışırız.

— *Demek en az yüz kişi ile y parsınız.*

— Peki neden hep siz yaptığınız inşaatlarda oturamazsınız da sizleri çalıştıranlar oturur.? Düşündünüz mü bunu?

— Yüzümüz bir mal sahibine çalışıyoruz da.

— *Demek, yüz kişi bir mal sahibine çalışırsa, yüz kişi mal sahibi olmaz. Bir kişi olur. Anayasanın 45. Maddesini okuyorum. (Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır, bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır...)*

Gösteri yapmak gerektiğini ve iktidarlardan hesap sormanın şart olduğunu söyliyerek ayrılıyorum.

Pezevenkler Mebus olmuş!

Amerikan Mc. Call dergisinin yazdığına göre; Amerikan Kuklası Güney iVetnam Meclisine altı pezevenk Mebus seçilmiştir. Bunu bildiren dergi «Biz Vietnamda pezevenkler için mi savaşıyoruz?» diye sormaktadır.

TÜRKİYE'DE AMERİKALILAR TÜRK İŞÇİLERİNİ DÖVDÜLER

Amerikalıların Türkiye'deki ihtiyaçlarını temin eden yerlerinde çalışan Türk işçileri haklarını alamadıklarından grev yaptılar. Türk işçisine hakkını vermek istemeyen Amerikalılar, NATO - İŞ Sendikası Başkanı Kemal Öz'ü sille tokat döverek, şişe ile başını yarmışlardır. Bilindiği gibi Kemal Öz, son iki ay içinde aynı Amerikalılardan birkaç daya daha yemiştir.

NE OLUYOR? NE YAPMALI?

Zengin partilerin birleşmesine karşı HALKTAN YANA TEK PARTİ : TİP

— Merhabalar.

— Ooo merhaba okumuş.

— Nerden böyle. Yel mi attı? Sel mi attı? İyi oldu ki geldin, iyi adam sözünün üstüne gelirmiş. Memleketin halinden konuşuyorduk. Sen aklıma geldin. De bakalım ne olup bitiyor.

— Durun bakim önce bir nefes alim. Bir de çay söyleyin. Sonra konuşalım. Önce siz söyleyin bakalım, işler nasıl?

— Bize bakma sen. Gün bulup, gün yiyoruz. Akşama kadar çalış çalış, boğaz tokluğuna. Neyse bırak bunları da söyle bakalım. Memleketin hali datsız tuzsuz. İyi görmüyoruz sonumuzu. Sen, siyaset okuyorsun, bize anlat. İsmet Paşa gene ne siyaset çevirivor?

— İsmet Pa...a...!?

— Heve canım. Sence muradı nedir? Celâl Bayar'ı mençilise sokuvormuş. Heç düsünmez mi? Bir birlerine düşman adamlar var orda? Bunlar nasıl otururlar yan yana. Nasıl huzur bu bövle. Bu İsmet'in işine birtürlü akıl sır erdiremedik, doğrusu.

— Galiba. bana kalırsa sizler bazı şeyleri bir birine karıştırıyorsunuz.

— Ne onlar de bakim okumus.

— Söyle. halen mevcut partilerin icinde. dikkat edecek olursanız, iki bicimde parti var. Birincisi insan çalıştıranların, yani para babalarının. fabrika sahiplerinin. toprak ağalarının kurdukları partileri. İkincisi calışanların, yani işçilerin, köylülerin. emekcilerin kurduğu parti. Askerlerin 27 Mayısta idareyi ele almasından önce hep birinci tip partiler vardı. Yani insan çalıstıranların partileri. Bu sermaye sahiplerinin partieri, aralarında yaptıkları ağız münakaşalarıyle kendilerini bize ayrı parti gibi göstermeye çalısıyorlardı. 27 Mayıstan sonra yeni Anayasamız yapılınca ikinci tip parti olarak. yani calışanların partisi *Türkiye İşçi Partisi* kuruldu.

İsmet Paşa, Süleyman Demirel, Celâl Bayar ve diğerleri hep insan çalıştıranların partilerinden yana olmuşlar. Siz çalışan işçileri, emekçileri, fukara halkı ezmişlerdir. Bunlar devamlı ortaklaşa çalışırlar. Kendilerini devletin sahibi sayarlar. İsmet Paşa da devletin sahibi olmak hırsı hepsinden biraz ağır basmaktadır. «Eski yaraları sarmak gerek», «Celâl Bayar'ın eski cumhurreisi olarak senatoya girmesinde sakınca yoktur» demesi kendisini d letin yegâne sahibi olarak görmesidir. Bunlar düşman değil birbirlerine. Hani bir ata sözü var, it iti ısırmaz. İşte böyle bunlar. Devamlı biz çalışanların başında kalmak için böyle oyunlar yaparlar.

— Peki okumuş, Anayasa «Hakimiyet kayıtsız şartsız milletin» diyor. Ve biz, biz işçiler, köylüler, fukara halk bu memlekette çoğunluktayız. Üstelik memleketimizin her türlü cefasını da biz çekeriz. Oy verip onları iktidara getiririz. Memleketin sahibi olduğumuzu sanıyorduk.

— Öyle ama bu memleketin gerçek sahibi olduğunuzu gösteremiyorsunuz.

— Öyle ise ne yapalım?

— Yapacağınız şey şu: Hepiniz madem ki çalışan işçiler, köylüler, emekçilersiniz. Öyle ise önce, sizin gibi sizden olanların kurduğu *Türkiye İşçi Partisi*'ne girmeniz gerekir. Yalnız girmekle kalmayın, orada söz ve karar sahibi olunuz. Sonra da seçimlerde kendi partinize oy veriniz. Ve kendiniz iktidara geliniz. Ancak bu suretle memleketin gerçek sahibi olduğunuzu gösterebilirsiniz. Sizden olmayanların yönetiminde siz hiçbir şeye sahip olamazsınız. Kendi partiniz içinde iktidara gelmeniz şarttır.

NE, NEDİR?

(Baştarafı Sah. 1 de)

— Bizim elimize geçen, hissemize düşen ne? Biz ev sahibi olabiliyormuyuz? Hastamıza doktor, ilâç bulabiliyor muyuz?

— Sen aklımı karıştırıyorsun. Be parmağın beşi bir olmaz. Dünya böyle gelmiş böyle gider. Herkes yüksek adam, patron vesaire olunca kim çalışacak?

— Yok, öyle senin dediğin gibi değil bu işler. Patron, yüksek adam olmak sevdasında değiliz biz. Biz çalışmamızın karşılığını istiyoruz. Hakkımızı istiyoruz. Biz çalışmasak sermaye kendiliğinden artmaz. Her türlü malı biz yaparız. atölyede, iş yerinde. Biz kendi yaptığımız malı satın alacak kadar para kazanmıyoruz. Ücreti de patron tesbit eder, malın fiyatını da.. Kendi yaptığımız mala yabancı duruyoruz. Hakkımızı verseler yoksul kalmaz, biz de kalkınırız.

— Peki, neden hakkımızı alamayız biz? Neden vermezler? Kötü adam mı bunlar?

— Memleketin idaresi sermayedar patronun elinde, ağanın elinde, devlet iktidar onların elinde. Biz böyle kalkınmadan bir şey anlamıyoruz. Çoğunluk olan bizim, hakkımızı almamız gerek, kalkınmamız gerek. İşte o zaman memleketin kalkındığını anlarız, Türkiye de kalkınır.

Sayın Mehmet Sönmez
Bardacık sok. 13/1
Kuşkesat/Ankara

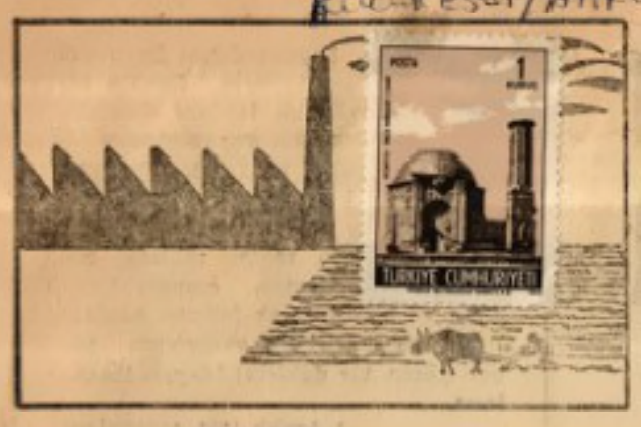

EKMEK

İdarehane: Kalamış, Fuatpaşa, Ethem Efendi Cad. No. 9/13 Kadıköy - Sahibi: Erdoğan Şahin - Sorumlu Md.: İsmail Öztürk - Baskı: Doğruluk Matbaası

Biz hayatına, bağımsızlığını korumak için çalışan emekçileriz. Zavallı bir halkız .... Halkçılık toplum düzenini emeğine, hukukuna dayandırmak isteyen bir sosyal doktrindir. Efendiler! Biz bu hakkımızı korumak, bağımsızlığımızı güven altında bulundurabilmek için, toptan milletçe bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı milletçe savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

1 Aralık 1921 ATATÜRK

BAŞLARKEN

Emekçi kardeşler,

Biz emeği ile geçinen ve emekten yana olanlar birleşerek bu gazeteyi çıkartmaya karar verdik.

Hemen açık yürek ve gönül rahatlığı ile söylüyoruz biz sosyalistiz. Sosyalist olduğumuz için de, bizi sömüren dış sömürücülere ve içerdeki yerli ortaklarına, toprak ağalarına karşıyız.

İşçi emekçi kardeşler, gün olmuyor ki derdimiz artmasın, çoğalmasın. Onun için anayasamızdaki haklarımıza sahip çıkmamız, haklarımızı kullanmamız gereklidir. Eğer biz işçiler, emekçiler, bizi ezen, bizi sömüren, bizi horlayan, dış sermaye sahiplerine, onların içerdeki yerli ortaklarına, toprak ağalarına karşı çıkmazsak, sömürücülerden, toprak ağalarından yana olan bu düzen değişmeyecek, değişmeyeceği için de biz işçilerin, emekçilerin yüzü gülmeyecektir.

Bu sömürücü, bu kapkaç, bu soygun düzeni, emekçilerin yararına işler hale getirmek ancak işçilerin, emekçilerin yönetiminde söz ve karar sahibi yapmakla mümkündür.

Emeği ile yaşıyanların yönetimindeki Türkiye için, bütün gücümüzle daima ileriye...

Yaşasın emekçi halkın yönetimi

Kahrolsun yabancı sömürücüler ve onların içerdeki yerli ortakları, toprak ağaları...

İŞÇİLER KONUŞUYOR

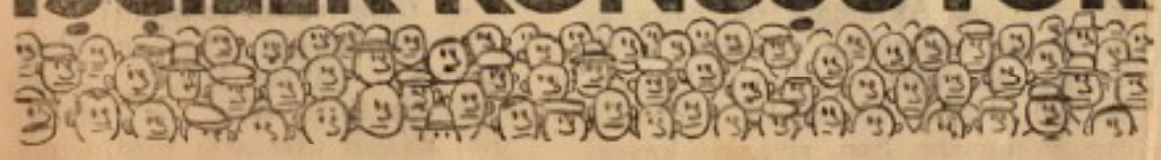

Beşyüz işçi, araba montajı yapıyız. Yapsarız da ne olur? Karnımız diye Sendika kurduk. Sendikamızı parçaladılar. Ama artık anlıyoruz. Biz işçiler, Sendika mücadelesi yanında, politik mücadele yapmanın gerektiğine inanıyoruz. Aşağıdaki konuşma bize, bu umudu vermektedir.

— Merhaba emmi. Nasılsın?

— Eyi değilim evlât.

— Neden emmi?

— Neden olsun, memleket'den canlı malı sattım. Diğer iki parça tarlayı da akrabalarıma verdim. Çoluğu çocuğu toplayıp gurbet ellere düştük, sebebin gözü kör olsun. Burda da insan düşmanı gaddar adamların eline düştük. Sürünüp gidiyoruz. Hayırlısı bakalım.

— Bizim meselemizle, Sendika bile uğraşıyor da 400 kişilik fabrikada bir şey edemiyor.

— Noldu bizim sendika işi?

— Valla o işler de karışık. Arkadaşları bir sırıtmayla satın alıyorlar. Yağcı, dalkavuk adamlar temsilci oluyor. Erkek adam yok. Onların ardından gidende de iş yok. Bu işlere namuslu, erkek adamlar lâzım.

— Ne diyon sen.? İşin mi yok erkeklikten bahsediyon. Ne erkekliği, Fabrikanın dışında erkeklik. Erkekliği her sabah evde bırakıp öyle geliyoruz işe. Karsımızda erkek adam yok anlıyon mu?

— Doğuya, bizim oraya bir fabrika kursalardı ne isimiz vardı buralarda. Buraya geldim, bir gecekondu yaptım, onu da yıktılar. Fabrikaları bizim oraya neden kurmuyorlar. Bana söyler misin?

— Orda fabrika kurulsaydı biz burda usaklık etmezdik. Hem toprakla uğraşır, biriki davar, biriki inek de olurdu.

— Bizim karşımızda bir sınıf var. Biz işçiler bu sınıfa karşı birleşip ağırlığımızı koymazsak, daha çok ezer, perişan ederler bizi. Bir de işçinin hakkını arıyan çıktı mı dinsiz derler. Şunu da söyleyim asıl dinsiz [illegible] eşit yaratmış, herşey de ona göre eşit olmalı. Fabrikada her şeyi biz yaparız; şefler, emekli âmirler, bedavadan para alırlar. Bir sürü genç sokaklarda aç gezerler. Hem emekli maaşı, hem burdan aylık. İş mi bu da? Bizim de bireşmemiz lâzım. Biz çoğunluktayız. Hiç biryerde sözümüz geçmez. Amma bizler birleşirsek, sendikada olsun, partide olsun, o zaman, o mutlu günler yakın olur. Bizden olanı, bizi düşüneni seçelim her yerde.

NE, NEDİR?

— TÜRKİYE KALKINIYOR MU?

— Biliyorsun ki memleketimizde bir çalışan sınıf var; İşçi, köylü, emekçi. Bir de çalışmayıp çalıştıranlar var; sermaye sahibi patron, toprak ağası, yüksek memurlar. Onlar devamlı kalkmıyor. Biz çalışanlar da hep yerinde sayarız.

— Anlamadım, bu iş nasıl oluyor?

— Biz çalışdıkça onlar kalkınıyor.

— Onlar çalışmaz mı?

— Onlar bizi kullanarak paralarını çalıştırır.

— Peki, bizim çalışmamızla memleket kalkınmıyor mu? Asvalt yollar, yüksek binalar yapılıyor. Asma köprü yapılacak diyorlar, memleket güzelleşecekmiş. Daha başka çimento fabrikaları...

— Asvalt yollar, asma köprüler zenginlerin otomobili için. Çimento fabrikaları da onların apartımanları için yapılıyor. Apartımanda onlar oturur. Biz çalışanlar da bunlara bakar avunuruz. Bizim hayatımız farketmez..

— Memleketin parası, geliri artıyor diyorlar?

«Lütfen sahifeyi çeviriniz»

AMELE KISMI İNŞAATA GİTMEYİNCE KARNI DOYMAZ

(Devlet çalışanların insanca yaşaması için çalışanları korur ve çalışmayı destekler. İşsizliği önleyici tedbirler alır). **Anayasa Mad. 42**

— Adam gibi iş bulup çalışsak. İstediğimiz.

— Ne'apalım söylen.

— Hep inşaatte çalışırım. Kumunu, çimentosunu, tuğlasını, taşırım.

— *Sonra.*

— Hiç ne'olacak. İş bittimi yapı teslim. Uzaktan bakabiliyoruz ancak.

— Biz çekeriz kahrını.

— Bizimkisi bir çalışmak değil. İrezillik bu dünyada.

Merakla bakmışlardı yanlarına yaklaştığımızda bizi patron sanıp etrafımızı çember gibi sararak kendilerini işe götürmemizi dilemişlerdi. Konuşuyoruz.

Burası Kadıköy Çarsısı. Kendine sun yanı, Anadolunun her bir yanından kopup gelenlerle dolu. Sivastan, Tokatdan, Çankırıdan, Maraştan, Amasyadan..... Ameleler sayları sayılamıyacak kadar çok olanlardandır. Ayakkabıları lâstikten, potur pantolonlu, başları kasketli, yamalı cebetli, renkli mintanlıdırlar. Sabahları kendilerine bir alıcı bulabilmek için bile kalkmak zorundalar. Ve güzelim evleri, apartmanları, villaları, yapan onlardır.

— İşler nasıl?

— Ne iyi abey. İş aslanın ağzında. Görüyon su kalabalığı, yarımız işe gidemiyoruz. Birgün çalışın, üç gün oturun.

— Köyde 5 horantayız. Torpak yoktur. Varıp İstanbula amelelik edelim dedik. Rençber kısmı torpak olmadı mı n'apar. İşte böyle irezil olur sürünürüz.

— Bir zaman burda durduğumuzda belediye gelir ceza alırdı. Bazan da polisler dağıtırdı.

— Gazeteler Başbakan Süleyman Demirel'in çobanlık yaptığını yazdı. Çalışanlar yükselir, iş herkese bulunurmuş.

— Valla bilmem. Ben asker olasıya kadar çobandım. Köyümüzde çobanlık yapmayan olmaz ki. İş istiyoruz. Nasıl olunur öyle şeyler.

— Üç gün iş gidemedim. Amele [illegible] maz.

— Neye soruyon? Derdimizi bilen yok.

Hepside en az bir haftalık traş. «Anayasa hakkınızı koruyor» diyorum. 41. maddeyi okuyorum. (İktisadi ve Sosyal hayat herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlaması amacına göre düzenlenir..)

— *Söylüyor ama yapan eden yok.* Beraber söylenilen ses çıkıyor.

— Söylüyor ama yapan eden

— Derdinizi anlatan, iste, ancak birlikte çıkan sesiniz olacak diyorum.
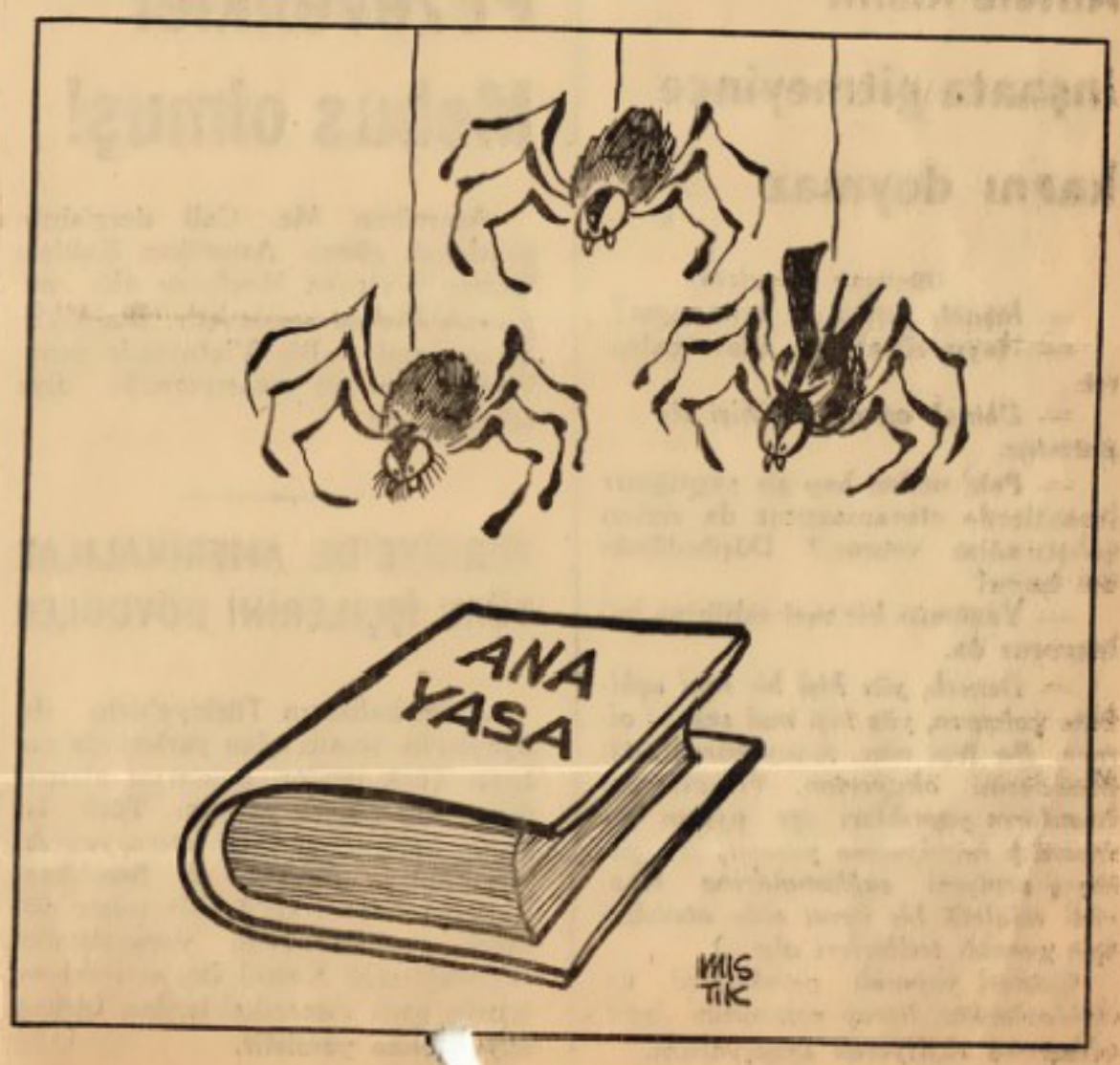
«Sayfayı çeviriniz»